

El compromís educatiu i social de la Fundació Pere Tarrés a Mallorca

DOSSIER DE PREMSA

ÍNDEX

El compromís educatiu i social de la Fundació Pere Tarrés a Mallorca	3
1. La Fundació Pere Tarrés	4
Les colònies (campaments), l'origen de la Fundació	
La constitució de la Fundació Pere Tarrés	
La Fundació Pere Tarrés en xifres	
2. L'acció educativa i social a Mallorca	5
Context: Balears, la comunitat autònoma amb més desigualtats socials	
Impacte social i educatiu	
Centre socioeducatiu can Tàpera	
Escoletes i colònies socials a l'estiu	
Grups d'esplai	
Espai educatiu de migdia	
Formacions i col·laboració amb entitats locals	
3. Reforma de la casa de colònies Binicanella	7
Projecte d'adequació de la casa	
Beneficiaris de la casa	
Projecte educatiu de la casa	
Promoure activitats d'oci sostenibles i educatives	
4. Reptes i projectes a Mallorca	9

El compromís educatiu i social de la Fundació Pere Tarrés a Mallorca

- La Fundació Pere Tarrés, amb més de 60 anys d'existència, és una organització no lucrativa dedicada a la promoció de l'educació en el temps de lleure d'infants i joves, el voluntariat, la millora de la intervenció social i l'enfortiment del teixit associatiu, amb el temps la seva acció s'ha ampliat a altres àmbits de l'acció social com ara la formació, la recerca i la gestió.
- L'impacte educatiu i social dels projectes i activitats que la Fundació Pere Tarrés realitza a Mallorca arriba a unes 2.400 persones amb el suport de 26 treballadores i treballadors i 432 monitores i monitors dels grups d'esplai, que de forma voluntària acompanyen a infants i joves cada cap de setmana.
- La presència de la Fundació Pere Tarrés a Mallorca es va iniciar el 2016 per impulsar, promoure i revitalitzar l'acció educativa dels 18 grups d'esplai a l'illa, federats a Grups d'Esplai de Mallorca (GDEM) de la Fundació Esplai les Illes.
- La reforma de la casa de colònies Binicanella ha millorat les condicions d'habitabilitat i seguretat per fer més fàcil la feina educativa que s'hi realitza. La inversió ha estat de 660.250,00 €, que han vingut, en un 80%, de fons propis de la Fundació Pere Tarrés i amb una subvenció de 60.000,00€ de la Fundació bancària "la Caixa" i de 43.141,39 € de la Consellaria de Serveis Socials i Cooperació del Govern de les Illes Balears.
- La instal·lació Binicanella té la voluntat de promoure activitats d'oci sostenibles i educatives que tinguin efectes positius i reverteixin en el territori, conservant-ne i millorant-ne la qualitat. L'objectiu del projecte educatiu de la casa tracta la importància de conservar el medi a partir del seu coneixement i vivència.

1. La Fundació Pere Tarrés

Les colònies (campaments), l'origen de la Fundació

A Catalunya, les colònies de vacances (els campaments) es van iniciar l'any 1893 fruit de l'esperit europeu de renovació pedagògica que volia oferir una millor educació als infants, més enllà de l'escola. L'origen també té una forta vinculació amb l'atenció sanitària i social d'alguns infants, en un entorn vital diferent als barris o pobles on vivien i que permetia la recuperació d'algunes malalties i una millor alimentació. Les colònies de vacances es recuperen, després del parèntesis de la Guerra Civil Espanyola, a la dècada dels cinquanta del segle passat, vinculades a les parròquies i dins de Càritas.

L'any 1957, per la importància d'aquestes activitats, en nombre i impacte educatiu, es constitueix el Secretariat de Colònies de Barcelona. Per continuar l'activitat de l'estiu, a finals dels seixanta, sorgeixen els primers centres d'esplai que al llarg dels caps de setmana del curs oferien activitats educatives. I ja en l'any 1960 s'inicia el primer curs de monitors de lleure, per capacitar aquests voluntaris i permetre el desenvolupament amb qualitat d'aquestes activitats. Aquella primera formació va donar origen a l'Escola de l'Esplai de la Fundació Pere Tarrés, la primera institució nascuda per formar educadors de lleure a Catalunya.

Cal tenir en compte l'evolució de la funció del lleure. La funció assistencial de les primeres colònies, organitzades per les parròquies a través de Càritas de l'Església de Barcelona, deriva a la **funció educativa, potenciada per l'aparició dels centres que ofereixen una continuïtat**. Això es fa palès, també, en la formació que s'ofereix als monitors, cada vegada més freqüent. Amb aquest nou model, les possibilitats educatives es diversifiquen i, d'altra banda, es fa necessària una entitat que doni aixopluc als centres i a l'emergent univers que creen al seu voltant.

La constitució de la Fundació Pere Tarrés

El **1985**, el Secretariat de Colònies de Vacances de Barcelona deixa de dependre de Càritas i pren entitat pròpia: **es crea la Fundació Pere Tarrés**. A partir d'aquest moment, el Moviment de Centres d'Esplai Cristians Catalans (MCECC) inicia un camí sòlid i regular, com a secció de la Fundació Pere Tarrés, amb una sèrie de característiques i d'aspectes de funcionament: campanyes, les zones de treball, l'equip directiu, els butlletins de comunicació... Tot plegat, elements identificadors del Moviment que s'aniran adaptant al pas dels anys i a les circumstàncies i que en mantenen la identitat.

El compromís de la Fundació Pere Tarrés amb la promoció de les persones en el temps de lleure, el voluntariat, la millora de la intervenció social i l'enfortiment del teixit associatiu, s'ha anat ampliant a altres àmbits de l'acció social com ara la formació, la recerca i l'acompanyament a la gestió. Més de seixanta anys després de l'inici de l'activitat, l'acció educativa i social de la Fundació segueix vigent i ha permès **acompanyar a 505.868 persones l'any 2018**, especialment infants, adolescents i joves. Aquesta consolidada trajectòria i l'elevat nombre de persones beneficiàries fan de la Fundació Pere Tarrés l'entitat de lleure més gran de Catalunya. La seu social de la Fundació és a Barcelona i compta amb delegacions a Tarragona, Palma de Mallorca, Manresa i Madrid. Tanmateix, la seva acció educativa i social cada cop abasta més indrets on hi hagi necessitats de formació i servei. També participa en formacions i programes europeus i internacionals.

La Fundació Pere Tarrés en xifres (dades 2018)

- 505.868 beneficiaris/àries anuals de la nostra acció.
- 8.217 beques per a infants en situació de vulnerabilitat social.
- 4.033 infants en situació de vulnerabilitat atesos en 26 centres socioeducatius.
- 15.545 infants i joves en programes d'educació ambiental.
- 22.426 infants i joves en 199 centres d'esplai acompanyats per 4.287 monitors i monitores voluntaris.
- 273.907 estades en una xarxa de 100 cases de colònies i albergs.
- 1.836 infants de 0 a 3 anys en 24 escoles bressol.
- 899 estudiants universitaris.
- 35.666 alumnes en cursos d'acció social i lleure.
- 81.696 participants en projectes socioeducatius.
- 34.842 infants en menjadors escolars i activitats extraescolars.
- 18.300 participants en programes de noves tecnologies.

2. L'acció educativa i social a Mallorca

Context: Balears, la comunitat autònoma amb més desigualtats socials

Balears és la comunitat autònoma amb més desigualtats socials i la tercera comunitat amb més persones en risc d'exclusió social, per darrere de Canàries i Extremadura, segons un informe de Càritas presentat aquest mateix octubre. Malgrat el repunt d'alguns indicadors, l'aparent sortida de la crisi econòmica i laboral no ha ajudat a millorar la vida de moltes de les persones de les Illes. La comunitat autònoma insular és el lloc on més ha crescut la desigualtat entre pobres i rics amb un 21,5% de la població en situació d'exclusió social, xifra que representa 243.000 persones. Els perfils sociodemogràfics que més exclusió pateixen són les persones joves desocupades (80%) i amb menors a càrrec (27%).

Impacte social i educatiu

La presència de la Fundació Pere Tarrés a Mallorca es va iniciar el 2016 per impulsar, promoure i revitalitzar l'**acció educativa dels 18 grups d'esplai a l'illa**, federats a Grups d'Esplai de Mallorca (GDEM) de la Fundació Esplai les Illes. Paral·lelament a aquesta activitat, la Fundació Pere Tarrés s'ha marcat també com a prioritat realitzar **acció socioeducativa vers la infància vulnerable** de les Illes, atesa la situació d'aquest col·lectiu: un de cada cinc infants de Palma de Mallorca viuen en situació de pobresa, segons dades de Serveis Socials. Així doncs, per atendre les necessitats educatives i socials dels infants en risc d'exclusió social de l'illa, la Fundació Pere Tarrés va obrir, el 2018, el Centre Socioeducatiu Can Tàpera al barri de Cala Major, a Palma de Mallorca, a través de la col·laboració amb entitats, administracions públiques i l'Obra Social "La Caixa". Aquest 2018, la Fundació també ha obert el centre Socioeducatiu Verge de Lluc a Palma de Mallorca finançat a partir de l'assignació tributària del 0,7 % de l'impost sobre la renda de les persones físiques.

L'impacte educatiu i social dels projectes i activitats que la Fundació Pere Tarrés realitza a Mallorca arriba a unes **2.400 persones a Mallorca acompanyades per 26 treballadors i treballadores i 432 monitors i monitores dels grups d'esplai**, que de forma voluntària acompanyen a infants i joves cada cap de setmana.

Centre socioeducatiu can Tàpera

Per atendre les necessitats educatives i socials de nenes i nens en risc d'exclusió social, la Fundació Pere Tarrés ha posat en marxa un centre socioeducatiu al barri de Cala Major, a Palma de Mallorca, amb la col·laboració d'entitats, administracions públiques i l'Obra Social "la Caixa". El centre té com a principal objectiu que els 20 infants i joves puguin desenvolupar-se en l'àmbit humà, emocional, competencial perquè puguin gaudir d'una vida plena.

Escoletes i colònies socials a l'estiu

Més de 1.500 d'infants, adolescents i joves van participar en alguna de les 37 activitats entre colònies, campaments, rutes i escoletes d'estiu que la Fundació Pere Tarrés i els seus clubs d'esplai vinculats han preparat a les Illes Balears durant els mesos d'estiu.

El casal d'estiu del centre socioeducatiu de Can Tàpera de la Fundació Pere Tarrés va comptar amb la participació de 50 infants becats per la regidoria de Cultura i Benestar Social de l'Ajuntament de Palma i el programa Proinfància de la Caixa. Durant uns dies els infants participants van poder participar en activitats educatives i lúdiques que els van permetre aprendre coneixements, adquirir hàbits i valors i també gaudir de l'estiu jugant i fent amics.

També es va realitzar l'Escola de l'Estiu organitzada per la Fundació Pere Tarrés en col·laboració amb la regidoria de Cultura i Benestar Social de l'Ajuntament de Palma, la Fundació Sant Joan de Déu Serveis Socials Mallorca i Càritas Diocesanes de Mallorca on van participar una cinquantena d'infants. A finals de juliol, a més, van començaran les colònies d'estiu a la casa de colònies de Binicanella. En cadascuna d'aquestes activitats hi van participar infants i adolescents en situació de vulnerabilitat social. Totes aquestes activitats formen part de la campanya solidària Ajuda'ls a créixer – Cap infant sense colònies i van comptar amb l'aportació econòmica d'administracions públiques, entitats socials i donatius particulars.

Grups d'esplai

Els Grups d'Esplai de Mallorca (GDEM) són la federació de grups d'esplai del Bisbat de Mallorca, que treballa en l'educació en el temps lleure dels infants i joves. Des de l'any 2017 els esplais del GDEM s'han adherit al Moviment de Centres d'Esplai Cristians Catalans (MCECC) de la Fundació Pere Tarrés. A Mallorca s'hi apleguen 18 grups d'esplai amb 1.500 infants i joves acompanyats pels seus monitors i monitores voluntaris.

El MCECC treballa amb i per als esplais partint, sempre, d'una proposta educativa compartida. Els dona suport, els assessora i els acompanya en el seu dia a dia en aspectes tècnics de gestió (tramitacions legals, recursos econòmics,...), en la seva acció educativa (formació, publicacions) i generant xarxa i capital social (proposant trobades i activitats o exercint un rol de representació i intermediació). En definitiva, la seva funció és servir en tot allò que millori la qualitat de les activitats dels centres d'esplai i el seu funcionament com a entitats juvenils i voluntàries.

Espai educatiu de migdia

Els menjadors escolars són un espai educatiu que es desenvolupa a l'escola en l'horari de migdia. Des de la Fundació, es treballa un projecte educatiu individualitzat per cada escola que segueix el seu propi projecte des de la perspectiva d'alimentació saludable, educació i lleure. La Fundació Pere Tarrés s'ocupa de l'espai educatiu del migdia a l'escola CIDE.

Formacions i col·laboració amb entitats locals

La Fundació Pere Tarrés també col·labora amb administracions locals de l'illa a través de serveis com el Projecte Socioeducatiu a Sant Llorenç des Cardassar, un projecte d'intervenció amb l'Ajuntament de Pollença o el programa d'Oci Preventiu amb l'Ajuntament de Palma.

3. Reforma de la casa de colònies Binicanella

A l'illa de Mallorca, al municipi de Bunyola, a l'interior de l'illa, s'ubica la casa de colònies Binicanella, situada a un quart d'hora de Palma de Mallorca i a mitja hora de la costa nord-oest, Son Marroig, Deià, Sóller, etc. Originàriament la casa fou un monestir benedictí fundat a Son Servera (Mallorca) i traslladat el 1974 al seu emplaçament actual al municipi de Bunyola fins el 1984, quan s'hagué de tancar per manca de vocacions. A partir de llavors, es va adequar com a casa de colònies per les activitats de lleure dels grups d'esplai de Mallorca. Fa un parell d'anys, i degut al baix ús de la casa, es va tancar. Per a poder recuperar l'activitat educativa i social de la instal·lació, el 2016, el Bisbat de Mallorca, propietari de la casa, va signar un conveni de col·laboració amb la Fundació Pere Tarrés pel qual s'acordà que la Fundació passaria a administrar l'equipament un cop fetes les reformes necessàries.

La casa de colònies Binicanella gaudeix d'un entorn completament rural que s'envolta de camps de secà amb ametllers, garrovers i un petit pinar. El conjunt s'ubica en una parcel·la de 56.314 m² i tenia un volum edificat de 1.076 m², que es va reformar i ampliar fins a 1.523 m². Les instal·lacions s'adeqüen a les activitats que la Fundació Pere Tarrés organitza a les cases de colònies: compta amb un espai ampli dins la casa, amb una piscina exterior i, sobretot, amb un entorn natural privilegiat. Aquest entorn és idoni per gaudir d'estades plenes d'aprenentatges, coneixements i descobertes a través del contacte directe amb el medi natural amb excursions, tallers i jocs de la mà dels equips d'educadors i monitors. A més, l'estada en una casa de colònies facilita l'adquisició d'hàbits quotidians, lluny de l'entorn diari que a vegades pot no facilitar-ho.

Projecte d'adequació de la casa

El 2018 s'ha dut a terme la primera fase de la rehabilitació, que ha consistit en l'adequació de les habitacions, sanitaris, cuina, menjador, sales i edificis annexos. Amb la intervenció s'ha aconseguit millorar les condicions d'accessibilitat a la casa de colònies, les mesures de protecció d'incendis, endreçar els serveis sanitaris, realitzar els treballs necessaris per legalitzar la instal·lació elèctrica i instal·lar calefacció.

El projecte d'adequació del casal de colònies de Binicanella ha consistit en:

- Remodelació integral de la cuina, adequant-la a les necessitats i normatives actuals:
 - ajustar-se als complimentes dels requisits d'AAPPCC
 - Extracció de fums adequada a normes
 - Equips de cocció i fred nous
- Remodelació integral dels nuclis sanitaris, fent-los més moderns i funcionals.
- Reforma de les habitacions, per fer-les més acollidores, i dotar-les de nou mobiliari.
- Substitució les portes de fusta antigues per altres de materials més durables.
- Pintar l'interior i l'exterior de la casa.
- Millora del sistema de subministra d'aigua potable per a consum. Instal·lació d'equips per al control de clor.
- Millorar la instal·lació de calefacció, dotant totes les habitacions de radiadors per aigua.
- Millorar del sistema de clima del menjador, equipant-lo amb aire condicionat
- Reforma integral de la instal·lació elèctrica, per millorar la seguretat i adaptar-la a normes vigents.
- Millorar la seguretat contra incendis amb la instal·lació de sistema de detecció.
- Adequació de teulades i terrats plans, impermeabilitzant-los de nou per eliminar les goteres existents.
- Millorar i adequar la maquinària de la piscina, així com l'estanqueïtat de la mateixa.

L'import de la inversió per aquesta primera fase ha estat de **660.250,00 €** (iva inclòs). El finançament de les obres ha procedit, en un 80%, de fons propis de la Fundació Pere Tarrés i ha comptat amb una subvenció de 60.000,00€ de la Fundació bancària "la Caixa" i de 43.141,39 € de la Consellaria de Serveis Socials i Cooperació del Govern de les Illes Balears. La subvenció del Govern Balear respon a la convocatòria de subvencions destinades a entitats privades sense ànim de lucre que desenvolupen programes d'interès general amb càrrec a l'assignació tributària del 0,7 % de l'impost sobre la renda de les persones físiques, per a l'any 2017 que es va executar l'any 2018 en el marc del projecte "Atenció a la infància i l'adolescència vulnerable a través d'activitats socioeducatives en el temps de lleure".

Amb aquesta inversió, s'ha deixat la instal·lació en les millors condicions d'habitabilitat i seguretat, per fer més fàcil la feina educativa i social amb els usuaris, que és l'objectiu que mou tota aquesta reforma. És a dir, amb l'adequació de la casa s'assegura que els infants, joves i famílies gaudiran d'uns dies convivint en un medi natural, no només pel que fa a les activitats de lleure, sinó també pel que fa a la part de hostalatge necessari en les estades de colònies.

Beneficiaris de la casa

Els infants i joves en situació vulnerable seran els principals beneficiaris de l'adequació de la casa. La Fundació Pere Tarrés té la voluntat d'organitzar colònies d'estiu perquè tinguin l'oportunitat de gaudir de tots els beneficis que suposen aquestes activitats de lleure: espais organitzats, vivències, sanes, necessitats d'alimentació i higiene cobertes, i conivire amb els monitors i monitores, referents adults positius.

L'adequació de la casa també s'ha dut a terme per a poder realitzar sortides escolars per als grups i classes de les escoles durant la primavera així com dels grups d'esplai, grups d'amics, grups de famílies, grups d'entitats i grups organitzats. L'estiu de 2017, la Fundació Pere Tarrés va realitzar les primeres colònies socials a Mallorca amb cinquanta infants procedents de Càritas.

Projecte educatiu de la casa

Per la seva situació en un espai naturalitzat i de muntanya al bell mig de l'illa de Mallorca, el projecte educatiu de la casa de colònies de Binicanella vol sensibilitzar als infants i joves de la necessitat de conservar el medi, partint d'una metodologia activa i participativa d'acord amb la línia educativa i mediambiental de la Fundació Pere Tarrés. El projecte pedagògic de la casa vol donar a conèixer el funcionament dels sistemes naturals, aclarint conceptes essencials i mostrant la interdependència entre el medi biofísic i l'acció cultural de les persones, apropant als infants i joves a la història de Binicanella i els seus voltants, a través de les seves costums, feines, tradicions i llegendes i especialment al fet de l'illa i les seves curiositats.

En les estades a la casa de colònies l'objectiu principal és que els infants i joves descobreixin per ells mateixos la importància de conservar el medi, a partir del seu coneixement i vivència, alhora que experimenten un temps de convivència amb els companys del grup. El coneixement del territori i la convivència i experiència de creixement personal de les colònies són els dos eixos fonamentals del nostre projecte pedagògic. També es pretén que s'obtinguin criteris per a una gestió i utilització racional dels recursos. En resum, es busca que els infants i joves reconeguin uns valors que els fonamentin un tarannà ètic vers el medi, de respecte, de relació positiva i de solidaritat.

Tot això ho és possible gràcies a les activitats i accions proposades pels educadors duen a terme en les estades a l'equipament, en les que els participants coneixen l'entorn natural de Binicanella, per mitjà de diferents excursions i sortides. Els infants i joves poden aprendre a utilitzar els diferents recursos a través tallers que estan inspirats en productes originals de la zona, en un intent de recuperar artesanies o feines tradicionals, que poc a poc es van perdent.

Promoure activitats d'oci sostenibles i educatives

El programa pedagògic que es desenvolupa a la casa vol mostrar la Mallorca més desconeguda, la que no està vinculada a la platja. La casa de Binicanella permet descobrir la serra, la muntanya de Mallorca, la costa Nord amb penya-segats, l'espai d'interior de l'illa. Malgrat això, també s'ofereix la possibilitat d'apropar-se a la Mallorca més coneguda de platja. Amb tot, la voluntat de la remodelació de la casa de colònies Binicanella és fer compatible la interacció entre la població que la visita i els actors i valors territorials de l'illa. És a dir, **la Fundació Pere Tarrés busca que la instal·lació promogui activitats d'oci sostenibles i educatives que tinguin efectes positius i reverteixin en el territori, conservant-ne i millorant-ne la qualitat.** Amb aquesta voluntat, el programa pedagògic de la casa no es preocupa només de l'ensenyament de les Ciències Naturals i Socials, sinó també l'assoliment dels objectius que es planteja l'Educació Ambiental, que va més enllà del simple coneixement i busca el canvi d'actituds i de comportament vers el medi ambient.

4. Reptes i projectes a Mallorca

A partir de tot l'aprenentatge fet per la Fundació Pere Tarrés als centres d'esplai amb la formació dels monitors, la gestió d'equipaments i serveis per a totes aquestes activitats i amb una mirada especial als col·lectius més vulnerables, la Fundació vol esdevenir un agent d'acció educativa i social rellevant a l'illa. Les perspectives de creixement de la Fundació Pere Tarrés per als propers anys són:

1. L'escola, és un dels agents educatius de primer ordre per als infants i joves i la Fundació Pere Tarrés vol aportar la seva sòlida i llarga experiència de més de 60 anys a l'educació no formal. Per tant, vol ser útil i rellevant a les escoles i oferir la seva expertesa en el lleure a les escoles, en aquelles franges no lectives, com l'esplai de migdia i les extraescolars.
2. Col·laborar amb els projectes educatius i socials de les administracions públiques. La Fundació Pere Tarrés és experta en l'elaboració de projectes en els que el centre és la persona: escoles bressol, gestió d'equipaments i programes educatius etc. I vol compartir la seva expertesa en aquells polítiques socials de l'administració relacionades amb l'acompanyament a les persones.
3. Prioritzant la infància vulnerable. La preocupació pels infants i joves que viuen en situació d'exclusió social a l'illa és una prioritat per la Fundació Pere Tarrés, que destina recursos propis i en busca expressament per oferir-los activitats com escoletes d'estiu, colònies socials, centres socioeducatius, etc.
4. Promoure l'educació en el lleure. La Fundació Pere Tarrés vol afavorir una educació en el lleure de qualitat acompanyant als grups d'esplai. La voluntat de la Fundació és que la casa sigui un recurs de primer ordre per als grups d'esplai de les illes. A més, també prioritzaran la formació als monitors i monitores per generar xarxa d'aquest capital social format per a joves voluntaris.

Per dur a terme la seva acció social i educativa, la Fundació Pere Tarrés s'ha enxarxat amb les entitats del sector social i educatiu, tal i com fa a Catalunya. En aquests moments, forma part del Consell de Joventut de les Illes Balears, de la Plataforma del Voluntariat de les Illes Balears i col·laborem amb la xarxa d'entitats de Proinfància. A més, en breu, la Fundació preveu formar part de la xarxa d'entitats per la inclusió social, adscrita a l'European Anti Poverty Network (EAPN).

Per més informació, gestionar entrevistes o reportatges o il·lustrar les vostres informacions us podeu adreçar a:

Isabel Vergara, Montse Dalmau i Francesc Reverté

Departament de Comunicació

Tel.: 93 430 16 06 / Mòbil: 669 84 41 75 / 619 16 52 82 / 660 07 34 34

premsa@peretarres.org

La **Fundació Pere Tarrés** és una entitat no lucrativa d'acció social i educativa amb la finalitat de promoure l'educació en el lleure d'infants i joves. Amb el temps, la seva acció s'ha ampliat a altres àmbits de l'acció social com ara la formació, la recerca i la gestió en el Tercer Sector. La tasca social de la Fundació Pere Tarrés està avalada per 60 anys d'experiència, pels més de 400.000 beneficiaris i beneficiàries que cada any participen als diferents projectes i serveis i per l'acreditació de la Fundación Lealtad, prestigiosa institució que cada any analitza la gestió i bones pràctiques de les ONG i ONL més importants de l'Estat Espanyol. L'any 2016 ha rebut la Creu de Sant Jordi que li ha concedit la Generalitat de Catalunya. **Consulta el directori d'expertes i experts en educació i acció social**